

Ύλη στην οποία αναφέρεται το παρόν κριτήριο:

- Όλη η Εισαγωγή
- Κείμενα 16-25
- Όλη η Γραμματική
- Συντακτικά φαινόμενα:

A) Μετατροπή ενεργητικής σύνταξης σε παθητική

B) Απαρεμφατική σύνταξη

Γ) Απαγόρευση

Δ) Χρόνος

Ε) ιστορικός ή διηγηματικός cum

ΣΤ) Ανάλυση επιθετικού προσδιορισμού σε δευτερεύουσα πρόταση

1ο ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΕΞΕΤΑΣΗΣ (*)

ΛΑΤΙΝΙΚΑ – ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΚΕΙΜΕΝΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ Α

Brenno duce Galli, apud Alliam **flumen** deletis **legionibus** Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. Tum Camillus, qui diu apud Ardeam in exilio fuerat propter Veientanam praedam non aequo iure divisam, absens dictator est factus; is Gallos iam abeuntes secutus est: quibus **interemptis** aurum omne recepit. Quod illic appensum civitati nomen dedit :nam Pisaurum dicitur, quod illic aurum pensatum est. Post hoc factum rediit in exilium, unde tamen rogatus reversus est.

ΚΕΙΜΕΝΟ Β

Cato attulit quodam **die** in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus « Interrogo vos »inquit« quando hanc **ficum** decerptam esse putetis ex arbore ». Cum omnes recentem **esse** dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam. **Opibus** urbis nolite confidere. Fiduciam, quae nimia vobis est, deponite. Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae **consulueritis**. Mementote rem publicam in extremo discrimine quondam fuisse!» Statimque sumptum est Punicum bellum tertium, quo Carthago deleta est.

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A. Να μεταφραστούν τα τονισμένα (bold) αποσπάσματα των κειμένων Α και Β.

Μονάδες: 20

B1.α Να γράψετε δίπλα από κάθε αριθμό της στήλης Α το κατάλληλο γράμμα της στήλης Β. Δύο στοιχεία της στήλης Β περισσεύουν.

	A		B
1	Βεργίλιος	α	Χρονικά
2	Έννιος	β	Για τη γεωργία
3	Οβίδιος	γ	Για την αρχιτεκτονική
4	Λουκρήτιος	δ	Ωδές
5	Οράτιος	ε	Για τη φύση των πραγμάτων
6		στ	Αινειάδα
7		ζ	Μεταμορφώσεις

Μονάδες: 5

B1.β Να χαρακτηρίσετε τις παρακάτω προτάσεις με βάση το περιεχόμενό τους ως Σωστές (Σ) ή Λανθασμένες (Λ):

1. Η ρωμαϊκή λογοτεχνία δεν παρουσιάζει χρονολογική εξέλιξη των ειδών παρόμοια με την ελληνική.
2. Ο πιο γνωστός Ρωμαίος κωμωδιογράφος είναι ο Σενέκας.
3. Ο κύκλος των εμφυλίων πολέμων κατά την κλασική εποχή θα κλείσει το 31 π.Χ. με νικητή τον Μάρκο Αντώνιο.
4. Στη ρεπουμπλικανική περίοδο ανθεί κυρίως η πεζογραφία.
5. Ο πιο γνωστός εκπρόσωπος των νεωτερικών είναι ο λυρικός ποιητής Κάτουλλος.

Μονάδες : 5

B2. Να βρείτε μια λέξη των λατινικών κειμένων με την οποία να συγγενεύουν ετυμολογικά οι παρακάτω λέξεις της Νέας Ελληνικής:

δηλητηριώδης, απόδειξη, κοίτη, ουσιαστικό, μετριοπάθεια, φερέφωνο, μνημείο, παράταση, μουράγιο, επικριτικός.

Μονάδες: 10

Γ1.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμία από τις παρακάτω λέξεις/συνεκφορές:

aequo iure: την ονομαστική ενικού στον ίδιο αριθμό

quibus interemptis: τη γενική πληθυντικού

aurum omne: την αφαιρετική ενικού

quodam die: την αιτιατική ενικού

ficum praecocem: την κλητική πληθυντικού

neminem: την ονομαστική πληθυντικού θηλυκού γένους

discrimine: την αιτιατική πληθυντικού

vobis: τη γενική ενικού θηλυκού γένους της κτητικής αντωνυμίας για πολλούς κτήτορες (στο ίδιο πρόσωπο)

Μονάδες: 13

Γ1.β. aequo, extremo: να γίνει παραθετική αντικατάσταση.

Μονάδες: 2

Γ2.α. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθέναν από τους παρακάτω ρηματικούς τύπους (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο):

acceperunt: το β' ενικό οριστικής Ενεστώτα στην άλλη φωνή

secutus est: την υποτακτική Μέλλοντα στο ίδιο πρόσωπο και αριθμό

dedit: το γ' πληθυντικό οριστικής Ενεστώτα στη φωνή που βρίσκεται

absens: το α' ενικό υποτακτικής Παρατατικού

dicitur: το β' ενικό προστακτικής ενεστώτα στην άλλη φωνή

rediit: τη γενική γερουνδίου

est factus: το γ' ενικό οριστικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

attulit: το β' πληθυντικό προστακτικής ενεστώτα στην ίδια φωνή

ostendensque: την αφαιρετική στο σουπίνο

cavete: τη μετοχή παρακειμένου στην αφαιρετική πληθυντικού θηλυκού γένους

deponite: το γ' πληθυντικό προστακτικής μέλλοντα παθητικής φωνής

confidere: το β' πληθυντικό υποτακτικής υπερσυντελικού

consulueritis: το γ' ενικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής περιφραστικής συζυγίας

Μονάδες: 13

Γ2.β. tutamini: να γραφούν τα απαρέμφατα όλων των χρόνων (για τους περιφραστικούς τύπους να ληφθεί υπόψη το υποκείμενο).

Μονάδες: 2

Δ1.α. Να αναγνωρίσετε συντακτικά τους παρακάτω (υπογραμμισμένους στα κείμενα) όρους:

flumen, legionibus, interemptis, die, ficum, esse, opibus.

Μονάδες: 7

Δ1β. propter Veientanam praedam: να δηλωθεί η ίδια επιρρηματική σχέση με άλλον τρόπο.

Μονάδες: 3

Δ2. Cum omnes recentem esse dixissent : να αναγνωρίσετε πλήρως τη δευτερεύουσα πρόταση (είδος-εισαγωγή-εκφορά -συντακτική λειτουργία).

Μονάδες: 5

Δ3. Neminem credideritis patriae consulturum esse : να εκφράσετε με άλλο τρόπο την απαγόρευση.

Μονάδες: 3

Δ4. Brenno duce Galli, apud Alliam flumen deletis legionibus Romanorum, everterunt urbem Romam praeter Capitolium, pro quo immensam pecuniam acceperunt. : να μετατρέψετε την ενεργητική σύνταξη σε παθητική.

Μονάδες: 7

Δ5. Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine: να μετατρέψετε την πρόταση σε απαρεμφατική σύνταξη με εξάρτηση « **Scriptor narrat**».

Μονάδες: 2

Δ6. ante tertium diem: να γράψετε την ισοδύναμη έκφραση.

Μονάδες: 3

Bona fortuna!!!

*Το παρόν κριτήριο εξέτασης συντάχθηκε από την ομάδα διδασκόντων του Τομέα Λατινικών του Φροντιστηρίου **αξία** και αποτελεί πνευματική τους ιδιοκτησία.

Η χρήση τους εκτός Φροντιστηρίου, επιτρέπεται μόνο για εκπαιδευτικούς σκοπούς. Οποιαδήποτε άλλη χρήση ή αναπαραγωγή χωρίς άδεια, μπορεί να επιφέρει τις προβλεπόμενες από το Νόμο κυρώσεις.